

Sygn. akt I C 563/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 marca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Wieluniu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marek Kolasa

Protokolant: staż. urz. B. Z.

po rozpoznaniu w dniu 15 marca 2017 r. w Wieluniu

na rozprawie

sprawy z powództwa J. P.

przeciwko J. O.

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powódki J. P. na rzecz pozwanej J. O. kwotę 1.843,85 (jeden tysiąc osiemset czterdzieści trzy 85/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 1.217,00 (jeden tysiąc dwieście siedemnaście 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego i 626,85 (sześćset dwadzieścia sześć 85/100) złotych tytułem zwrotu kosztów przejazdu do Sądu;
3. obciąża i nakazuje pobrać od powódki J. P. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Wieluniu kwotę 234,00 (dwieście trzydzieści cztery 00/100) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych w zakresie wydatków związanych ze stawiennictwem świadka na rozprawie.

Sygn. akt I C 563/16

UZASADNIENIE

Na skutek pozwu wniesionego 18 lutego 2016 r. nakazem zapłaty z 25 lutego 2016 r. wydanym w postępowaniu upominawczym Sąd Rejonowy w Wieluniu uwzględnił powództwo J. P., reprezentowanej przez pełnomocnika z osobie adwokata, przeciwko J. O. o zapłatę 2.500 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu – tytułem braku zapłaty za usługę krycia suki.

(pозew – k.2-3v, koperta – k.10, nakaz - k.11)

Pozwana, reprezentowana przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniosła sprzeciw od tego nakazu, zaskarżając go w całości, wnosząc o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. Podniosła zarzut niewykonania umowy przez powódkę.

(sprzeciw - k.18-22)

W odpowiedzi na sprzeciw powódka w piśmie z 2 czerwca 2016 r. (data nadania) podtrzymała żądanie pozwu. Podniosła, że zgodnie z § 16 pkt 2b Regulaminu Hodowli Psów (...) przed kryciem właściciel suki ma obowiązek sprawdzić w rodzimym Związku (...) informację na temat właściciela reproduktora, czego pozwana nie dopełniła.

(odpowiedź na sprzeciw - k.45-45v)

Do zamknięcia rozprawy stanowiska stron nie uległy zmianie.

Sąd Rejonowy ustalił:

Pozwana zajmuje się amatorską hodowlą psów rasowych i jest członkiem Związku (...) w Polsce (dalej: Związek).

(twierdzenie uzasadnienia sprzeciwu nie zaprzeczone przez powódkę)

Powódka zajmuje się amatorską hodowlą psów rasowych, przy czym na skutek nieopłacania składek członkowskich za lata 2012-2105 utraciła członkostwo w Związku. (twierdzenie uzasadnienia sprzeciwu przyznane przez powódkę)

22 czerwca 2015 r. powódka jako właściciel reproduktora rasy dog niemiecki zawarła z pozwaną, jako właścicielem suki tej samej rasy umowę krycia suki za wynagrodzeniem w kwocie 2.500 zł. Umowa została zawarta na piśmie poprzez wypełnienie formularza (...). Zgodnie z pkt 5 umowy, w sprawach nie określonych w umowie miały zastosowanie przepisy Związku (...) w Polsce i Kodeksu Cywilnego.

(dowód: umowa – k.7-7v)

Z przedmiotowego krycia urodziły się (...) cztery szczenięta.

(twierdzenie uzasadnienia sprzeciwu nie zaprzeczone przez powódkę)

Pełne wynagrodzenie za krycie jest płacone właścicielowi reproduktora, gdy urodzi się czworo szczeniąt. Mniejsza liczba urodzonych szczeniąt pociąga za sobą odpowiednie zmniejszenie umówionego wynagrodzenia.

(dowód: zeznania pozwanej w zw. z jej informacyjnymi wyjaśnieniami – k. 64 w zw. z k.58v)

Pozwana nie otrzymała od powódki dokumentu w postaci karty krycia.

(twierdzenie uzasadnienia sprzeciwu przyznane przez powódkę)

Karta krycia jest niezbędna do wydania karty pochodzenia (metryk) przez Zarząd Oddziału Związku, w którym jest zarejestrowana suka dla urodzonych w wyniku krycia szczeniąt i ich legalnej sprzedaży.

(dowód: zeznania świadka J. S. – k.72v, zeznania świadka A. K. – k.72v)

Powódka nie informowała pozwanej przed kryciem, że ma zaległości w opłacaniu składek członkowskich w Związku, bo nie wiedziała, że pociąga to za sobą utratę członkostwa. Szczeniąt nie można sprzedać bez udokumentowanego pochodzenia.

(dowód: częściowo zeznania świadka K. P. – k.70-72, częściowo zeznania powódki – k. 121-221)

Na wniosek pozwanej Zarząd Oddziału Związku (...) w Polsce Odział w C. uchwałę o wykonaniu badań DNA suki matki szczeniąt a także miotowego brata lub siostry domniemanego ojca szczeniąt z tego powodu, iż brak jest karty krycia, powódka miała nieopłacone składki członkowskie Związku od 2012 r., a ojciec szczeniąt zdechl. Do wykonania badań została zobowiązana pozwana w Instytucie (...) w B..

(dowód: pismo – k.54, zeznania świadka J. S. – k.72v, zeznania świadka A. K. – k.72v, zeznania pozwanej w zw. z jej informacyjnymi wyjaśnieniami – k. 64 w zw. z k.58v)

Takie badania pozwana wykonała i poniosła koszt 645,75 zł.

(dowód: faktura – k.55, zeznania pozwanej w zw. z jej informacyjnymi wyjaśnieniami – k. 64 w zw. z k.58v)

W wyniku tych działań pozwanej, pomimo braku karty krycia, pozwana ostatecznie uzyskała metryki umożliwiające legalną sprzedaż szczeniąt.

(dowód: zeznania pozwanej w zw. z jej informacyjnymi wyjaśnieniami – k. 64 w zw. z k.58v)

Pozwana nie zapłaciła powódce umówionego wynagrodzenia. Nie rozliczyła się z nią w jakikolwiek inny sposób, np. poprzez wydanie części szczeniąt.

(twierdzenie uzasadnienia pozwu nie zaprzeczone przez pozwaną)

Przyczyną tego stanu rzeczy były koszty, jakie pozwana poniosła w związku z niewydaniem jej przez powódkę karty krycia i niemożność sprzedaży szczeniąt w zaplanowanym terminie. Pozwana zamierzała je sprzedać w wieku 8 tygodni, a dokumenty niezbędne do tego otrzymała dopiero w grudniu 2015 r., gdy psy miały 4 miesiące. Sprzedała ostatecznie 2 szczenięta, w tym jeden za 1.500 zł, a 2 zostały u niej.

(dowód: zeznania pozwanej w zw. z jej informacyjnymi wyjaśnieniami – k. 64 w zw. z k.58v, umowa – k.56-57)

Powódka w pismach, które wpłynęły do związku Oddział (...) września oraz 1 i 27 października 2015 r. wносиła o przywrócenie członkostwa w związku z uregulowaniem zaległych składek i wydanie karty krycia, które miało miejsce 22 czerwca 2015 r. Powódce odmówiono przyjęcia z powrotem do Związku i wydania karty krycia.

(dowód: pisma i dowód wpłaty – k.113-116, zeznania świadka J. S. – k.72v, zeznania świadka A. K. – k.72v)

Związek (...) w Polsce przyjął na podstawie § 28 pkt 10 Statutu Regulamin Hodowli Psów (...). Według z § 16 pkt 2 lit b) Regulaminu - hodowca ma obowiązek upewnić się czy pies, który zamierza kryć sukę, jest reproduktorem. Zgodnie z § 16 pkt 2 lit e) hodowca ma obowiązek po kryciu uzyskać od właściciela reproduktora potwierdzenie krycia na tzw. karcie krycia, zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik do regulaminu. W myśl § 16 pkt 2 lit j) hodowca ma obowiązek złożyć w Biurze Oddziału Związku odcinek karty krycia, kartę miotu oraz potwierdzenie wykonania znakowania. Złożenie wymienionych dokumentów jest warunkiem wydania metryk dla urodzonych w wyniku krycia szczeniąt. Metryki wydaje Zarząd Oddziału Związku, w którym zarejestrowana jest suka. Kartę krycia wypełnia właściciel psa i suk, powinien na niej widnieć podpis hodowcy. Jak stanowi § 17 lit c) i e) właściciel reproduktora ma prawo wykupić w swoim Oddziale kartę krycia oraz bezpośrednio po kryciu potwierdzić hodowcy ten fakt w karcie krycia, a jej odcinek złożyć w swoim Oddziale macierzystym w terminie 14 dni. Karty Krycia i karty miotu są drukami ewidencjonowanymi. Zgodnie z § 19 pkt 2 Zarząd Oddziału jest zobowiązany prowadzić ewidencję tych druków, a każdy druk musi być opatrzony numerem ewidencyjnym.

(dowód: Regulamin Hodowli Psów (...) z 30 grudnia 2014 r. z wzorami druków – k.26-42)

Sąd dokonał oceny dowodów:

Sąd nie dał wiary częściowo zeznaniom powódki i świadka K. P. - co do tego, że szczenięta pozwanej urodziły się w wyniku inseminacji, nie zaś krycia. Nie wynika to bowiem z żadnego innego dowodu. Ponadto byłaby to niedopuszczalna w postępowaniu uproszczonym zmiana przedmiotowa powództwa (art. 505⁴ § 1 k.p.c.), polegająca na oparciu go na zmienionym zespole okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie (art. 187 § 1 pkt 2 w zw. z art. 193 k.p.c.).

W określonym zakresie Sąd poczynił ustalenia faktyczne w trybie art. 229 i 230 k.p.c., gdyż pewne elementy podstawy faktycznej powództwa zostały bądź wyraźnie przyznane, bądź nie zostały zaprzeczone – ze skutkiem dorozumianego przyznania. W świetle dokumentów załączonych do akt sprawy niesporny był bowiem fakt, że pozwana nie otrzymała

od powódki karty krycia oraz kiedy i ile szczeniąt urodziło się w wyniku krycia z 22 czerwca 2015 r. Oparcie w dokumentach pochodzących od stron jak i wytworzonych przez Związek ma także to, że pozwana jest członkiem Związku (...) w Polsce, zaś powódka członkostwo to utraciła na skutek nieopłacania składek członkowskich za lata 2012-2015 i nie zostało jej przywrócone. Dodać należy, iż zgodnie ze Statutem Związku (...) w Polsce z 29 września 1989 r. z późn. zmianami (tekst dostępny w sieci internet), warunkiem przyjęcia na członka zwyczajnego Związku jest złożenie deklaracji członkowskiej w oddziale i uiszczenie obowiązujących składek członkowskich (§ 12 ust. 1 pkt 1 i 2). Członkostwo w Związku ustaje zaś w przypadku m.in. nieopłacenia składek członkowskich za rok bieżący do końca danego roku zwykłym przypadkiem, gdy zarząd oddziału uzna zwłokę za usprawiedliwioną (§ 18 pkt 2). Jest zaś niesporne, że za lata 2012-2015 powódka nie opłaciła składek członkowskich w terminie; nie powoływała się też na stanowisko zarządu oddziału w przedmiocie uznania zwłoki za usprawiedliwioną – co jest i tak mało prawdopodobne, skoro członkostwo nie zostało jej przywrócone.

Sąd Rejonowy zważył:

Powództwo jest niezasadne.

W rozpoznawanej sprawie strony łączyła umowa nienazwana, zawierające elementy umowy starannego działania i umowy rezultatu, z przewagą tych ostatnich. Posiłkowo należy zatem do niej stosować przepisu kodeksu cywilnego o umowie o dzieło (art. 627 i nast. k.c.). Przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. Samo krycie nie stanowiło przedmiotu umowy, pomimo dosłownego jej brzmienia, gdyż w świetle art. 65 § 2 k.c. zgodnym zamiarem stron i celem umowy było to, aby z krycia urodziły się szczeniata.

Z przedmiotowego krycia urodziły się szczeniata, ale nie oznacza to wykonania umowy przez powódkę.

Zgodnie z art. 56 k.c. czynność prawna wywołuje nie tylko skutki w niej wyrażone, lecz również te, które wynikają z ustawy, z zasad współzycia społecznego i z ustalonych zwyczajów.

Jak stanowi art. 10a ust. 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. Nr 111, poz. 724 ze zm.) zabrania się rozmnażania psów i kotów w celach handlowych, przy czym, zgodnie z ust. 6 – zakaz, o którym mowa w ust. 2, nie dotyczy hodowli zwierząt zarejestrowanych w ogólnokrajowych organizacjach społecznych, których statutowym celem jest działalność związana z hodowlą rasowych psów i kotów.

Art. 37 ust. 1 powołanej ustawy przewiduje karalność (kara aresztu albo grzywny) za naruszenie zakazów, o których mowa m.in. w art. 10a ust. 1-3.

Skoro z ustaleń faktycznych wynika, że powódka nie przekazała pozwanej karty krycia, to nie wykonała swojego zobowiązania, gdyż bez karty krycia nie było możliwe osiągnięcie celu umowy - nadanie metryk urodzonym szczeniętom i ich legalne zbycie, bez narażania się właściciela szczeniąt na odpowiedzialność prawną za wykroczenie. Samo zaś krycie, czy też nawet urodzenie się z tego krycia szczeniąt nie stanowiło jeszcze o wykonaniu umowy zgodnie z treścią zobowiązania, które kształtowała umowa, Regulamin Hodowli Psów (...) oraz ustawa o ochronie przyrody.

Okoliczności sprawy rodzą też pole do dociekań, czy nie mamy w ogóle do czynienia z nieważnością umowy zawartej między stronami. Skoro w dacie 22 czerwca 2015 r. powódka nie była członkiem Związku, to i pies stanowiący jej własność, mający pokryć sukę pozwanej, nie był reproduktorem. Nie mogła zatem skutecznie i w sposób ważny zawrzeć z pozwaną umowy w przedmiocie rozmnażania psów w celach handlowych, bo taką umowę mogą zawrzeć tylko właściciele zwierząt zarejestrowanych w ogólnokrajowych organizacjach społecznych, których statutowym celem jest działalność związana z hodowlą rasowych psów i kotów (10a ust. 2 i 6 ustawy o ochronie zwierząt).

W takim ujęciu mogło potencjalnie dojść do zawarcia umowy o świadczenie niemożliwe, skutkującej jej nieważnością w świetle art. 387 § 1 k.c.

Nie można zaakceptować przy tym twierdzenia powódki, że przed kryciem właściciel suki ma obowiązek sprawdzić w rodzimym Związku (...) informację, na temat właściciela reproduktora, co według powódki wynika z § 16 pkt 2b Regulaminu Hodowli Psów (...). Paragraf ten nakłada obowiązek, który jest inaczej sformułowany: „hodowca ma obowiązek upewnić się, czy pies, który zamierza kryć sukę, jest reproduktorem”. Kwestia sposobu wykonania tego obowiązku nie jest uregulowana. Wydaje się, że zbyt daleko posunięte jest rozumowanie, że hodowca ma sprawdzić ten fakt w rodzimym Związku (...), np. poprzez uzyskanie informacji, czy hodowca ma opłacone składki członkowskie, bo tylko wtedy ma zachowaną ciągłość członkostwa. Środowisko hodowców psów rasowych zrzeszone jest w stowarzyszeniu Związku (...) w Polsce. Charakter tego stowarzyszenia, cele i sposoby jego realizacji uprawniają wniosek, że między hodowcami winno istnieć daleko posunięte wzajemne zaufanie. Sprawdzenie przymiotu legalności reproduktora przy każdym kryciu, poprzez np. przedłożenie stosownej informacji czy zaświadczenia uzyskanego z rodzimego związku, jest zbyt daleko posuniętym formalizmem.

Niezależnie od tego, jeśli umowę stron potraktować jako umowę o świadczenie niemożliwe, to i tak jest ona nieważna, bez względu na to, czy druga strona o niemożliwości świadczenia wiedziała czy też nie.

Czynność prawna sprzeczna z ustawą jest nieważna (art. 58 § 1 k.c.), zaś świadczenie, które w jej wykonaniu miałyby zostać spełnione – nienależne (art. 410 k.c.).

Zgodnie z art. 353 § 1 k.c. zobowiązanie polega na tym, że wierzyciel może żądać od dłużnika świadczenia, a dłużnik powinien świadczenie spełnić. Skoro powódka nie wykonała dzieła w rozumieniu art. 627 i nast. k.c., nie nabyła prawa do wynagrodzenia.

W rezultacie Sąd oddalił powództwo, bo zapłata powódce się nie należy, zaś o kosztach procesu orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie... (Dz. U. z 2015 poz. 1800 ze zm.), doliczając do tych kosztów 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Sąd uwzględnił również spis kosztów obejmujący wydatki pełnomocnika pozwanej związane z dojazdami do siedziby sądu na rozprawę, które w związku z odległością kancelarii pełnomocnika od siedziby sądu oraz jego rzeczywistą obecnością na terminach rozprawy, są wiarygodne, celowe i niezbędne do obrony przed dochodzonym roszczeniem.

O nieuiszczonych kosztach sądowych rozstrzygnięto zgodnie z art. 113 ust. 1 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.), stosując w tym zakresie odpowiednio zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy.